מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את תנאי הארץ והגיאוגרפיה של יוון העתיקה
- להבין מהי פוליס ומה אפיין אותה
- להשוות בין ספרטה לאתונה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

- 1. ב – ההרים חילקו את הארץ לעמקים נפרדים
- 2. ג – כיכר השוק והמפגש בעיר
- 3. ב – שפה, אמונה באותם אלים ותחרויות משותפות
- 4. ג – אתונה
- 5. ג – נשים, עבדים וזרים
- 6. ג – זיתים, ענבים ודגנים
- 7. ב – גבעה מבוצרת עם מקדשים

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – רוב השטח הררי ורק מעט אדמה מתאימה לחקלאות
- 2. נכון – כך כתוב בטקסט, ולכן היוונים הפכו לספנים וסוחרים
- 3. לא נכון – בספרטה היה חשוב בעיקר צבא, משמעת וכוח
- 4. לא נכון – בנות באתונה למדו בבית לנהל משק בית
- 5. נכון – כך מוגדר בטבלת ההשוואה
- 6. לא נכון – לכל פוליס היה מטבע משלה

חלק ג' – השלמת מילים

- 1. אל
- 2. אקרופוליס
- 3. אטיקה
- 4. זקנים
- 5. אספת העם
- 6. מכרו

חלק ד' – התאמה: ספרטה או אתונה

- 1 – ב (ספרטה)
- 2 – ג (אתונה)
- 3 – ה (ספרטה)
- 4 – ו (אתונה)
- 5 – ד (ספרטה)
- 6 – א (אתונה)

חלק ה' – שאלות קצרות

- 1. כי רוב השטח הררי ולא מתאים לחקלאות, אבל הים קרוב כמעט לכל מקום
- 2. בספרטה בנים גדלו ממחנה צבאי מגיל 7 וגם בנות התאמנו בספורט; באתונה בנים למדו אצל מורים מקצועות שונים ובנות למדו בבית
- 3. בספרטה - ההילוטים המשועבדים; באתונה - איכרים ועבדים רבים

חלק ו' – כתיבה יצירתית

- 1. התלמיד יכלול פרטים מדויקים על אורח החיים בעיר שבחר - חינוך, פעילות יומיומית, אנשים שפגש; שימוש בפרטים מהטקסט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פוליס = עיר-מדינה עצמאית עם חוקים, צבא ואל משלה
- למשל: שלטון - ספרטה שני מלכים, אתונה דמוקרטיה
- זיתים, ענבים ודגנים

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בהצגת מפת יוון ולהדגיש את ההרים והאיים לפני קריאת הטקסט
- משימת היומן האישי מתאימה לעבודה בזוגות - אחד כותב על ספרטה והשני על אתונה, ואז משווים
- בחלק ההתאמה כדאי לעודד תלמידים להסביר בקול למה כל פריט שייך לעיר שבחרו

דף תרגול: יוון העתיקה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יוון היא ארץ עם הרבה הרים וים. בכל עיר היו חוקים משלה. נלמד על ספרטה ועל אתונה.

📖 מילון קטן:

פוליס	עיר-מדינה עצמאית ביוון
אקרופוליס	גבעה מבוצרת עם מקדשים בלב העיר
אגורה	כיכר השוק והמפגש בעיר
דמוקרטיה	שלטון שבו אזרחים מחליטים באספה
הילוטים	אוכלוסייה משועבדת בספרטה שעבדה בשדות
מטויקים	זרים שגרו באתונה ולא השתתפו בשלטון
מושבה	יישוב שהוקם על ידי יוונים בחוף ים רחוק

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה ביוון היו הרבה ערים נפרדות?

א) כי כל היוונים דיברו שפות שונות ב) ההרים חילקו את הארץ לעמקים נפרדים

ג) כי האלים אסרו להתאחד ד) כי לא היו ביוון אנשים

2. מהי אגורה?

א) סוג של ספינה ב) מקדש על הגבעה ג) כיכר השוק והמפגש בעיר ד) בית ספר לבנות

3. מה היה משותף לכל היוונים?

א) מלך אחד לכולן ב) שפה, אמונה באותם אלים ותחרויות משותפות ג) אותו צבא ד) מטבע אחד

4. באיזו עיר הייתה דמוקרטיה?

א) שתיהן ב) ספרטה ג) אתונה ד) אף אחת

5. מי לא השתתף באספת העם באתונה?

א) גברים אזרחים ב) רק המלך ג) נשים, עבדים וזרים ד) אף אחד לא השתתף

6. מה גידלו ביוון?

א) תפוחי אדמה ותירס ב) אורז, תה וכותנה ג) זיתים, ענבים ודגנים ד) בננות וקפה

7. מהו האקרופוליס?

א) שוק העיר ב) גבעה מבוצרת עם מקדשים ג) בית הספר ד) נמל הספינות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	רוב שטחה של יוון מישורי ומתאים לחקלאות	☐	☐
2	הים ביוון קרוב כמעט לכל מקום	☐	☐
3	בספרטה היה חשוב בעיקר מסחר ואמנות	☐	☐
4	באתונה למדו בנות אצל מורים יחד עם הבנים	☐	☐
5	ההילוטים היו אוכלוסייה משועבדת שעבדה בשדות בספרטה	☐	☐
6	כל ערי יוון השתמשו באותו מטבע בדיוק	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. לכל פוליס היו חוקים, צבא, מטבע ו_____ שומר משלה

2. בלב הפוליס עמדה גבעה מבוצרת עם מקדשים שנקראה _____

3. ספרטה שכנה בפלופונסוס, באתונה שכנה בחצי האי _____

4. בספרטה שלטו שני מלכים ומועצת _____

5. באתונה ה_____ החליטה בענייני העיר

6. את השמן והיין היוונים _____ לארצות אחרות

4 חלק ד' – התאמה: ספרטה או אתונה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צבא, משמעת וכוח	___	**א.** אתונה
2. מסחר, אמנות ותיאטרון	___	**ב.** ספרטה
3. בנים גדלו ממחנה צבאי מגיל 7	___	**ג.** אתונה
4. בנים למדו מוזיקה, שירה וספורט אצל מורים	___	**ד.** ספרטה
5. ההילוטים עבדו בשדות	___	**ה.** ספרטה
6. דמוקרטיה - אספת עם מחליטה	___	**ו.** אתונה

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. מדוע הפכו היוונים לספנים, דייגים וסוחרים?

2. מהם שני ההבדלים העיקריים בין החינוך בספרטה לחינוך באתונה?

3. מי עבד בשדות בספרטה ומי באתונה?

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. דמיינו שאתם נער או נערה בני 12 בספרטה או באתונה. כתבו יומן של יום אחד: מה למדתם, את מי פגשתם, ממה חששתם?

כרטיס יציאה

מהי פוליס?

ציינו הבדל אחד בין ספרטה לאתונה

מה היו שלושת הגידולים החשובים ביוון?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀